

PARTICULARITIES OF TRAINING AND RETRAINING OF MARITIME SECURITY OFFICERS

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-527-3-29>

THE ROLE OF VETERAN POLICY IN THE ADAPTATION OF PERSONNEL OF SOCIAL ENTERPRISES IN THE FIELD OF MARITIME SECURITY

РОЛЬ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ СОЦІАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Kryvtsov Artem Olehovych

*Recipient of the Doctor of Philosophy
degree of the Faculty of Economics
and Marine Ecology
Admiral Makarov National University
of Shipbuilding
Mykolaiv, Ukraine*

Кривцов Артем Олегович

*здобувач наукового ступеня доктора
філософії факультету економіки
та екології моря
Національний університет
кораблебудування імені
адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

У період дії правового режиму воєнного стану та післявоєнного відновлення, ветерани є важливим ресурсом для ринку праці, особливо в стратегічних галузях, таких як морська безпека. Соціальні підприємства є своєрідною платформою для ефективної адаптації, оскільки їх діяльність поєднує соціальні цілі та економічний розвиток. Галузь морської безпеки є критичною для національної економіки, обороноздатності та міжнародної співпраці. Враховуючи, що ветерани мають навички, які можуть застосовуватись у цій сфері (дисципліна, досвід командної роботи, лідерство), їх інтеграція є стратегічно важливою.

Забезпечення соціальної реінтеграції ветеранів є ключовим завданням у постконфліктних країнах. Впровадження ефективної ветеранської політики дозволяє вирішувати питання працевлаштування, адаптації та підвищення ефективності роботи підприємств стратегічно важливих галузей, зокрема морської безпеки. Роль ветеранської політики базується на наступних компонентах: суспільний запит (в сучасних умовах зростає необхідність у підтримці ветеранів та їх реінтеграції в економічну систему країни), розвиток галузі морської

безпеки (морська безпека є критично важливою для державної стабільності, забезпечення торгових шляхів і контролю над стратегічними ресурсами), досвід ветеранів (ветерани мають унікальні навички та цінності, які можуть підвищити ефективність роботи підприємств). До основних елементів ветеранської політики в адаптації персоналу відносяться: програми перепідготовки та підвищення кваліфікації, психологічна підтримка та реабілітація, створення соціальних підприємств із залученням ветеранів, пільги для роботодавців, які працевлаштовують ветеранів [1; 2].

Створення комплексної системи заходів ветеранської політики в галузі морської безпеки сприятиме успішній адаптації ветеранів та підвищенню ефективності роботи підприємств даної галузі. Одним із основних компонентів рекомендацій щодо комплексної системи вищезазначених заходів є професійна перепідготовка та підвищення кваліфікації. Створення навчальних програм для ветеранів у співпраці із закладами вищої освіти та центрами підготовки фахівців морської безпеки сприятимуть розробці курсів з управління ризиками, морської навігації, технічного обслуговування суден, програм з отримання сертифікатів та ліцензій для роботи в морській галузі. Психологічна підтримка та соціальна адаптація персоналу з числа ветеранів є актуальним компонентом щодо організації психологічних консультацій для подолання стресу, ПТСР та адаптації до цивільного середовища. менторських програм на підприємствах, де ветерани з досвідом служби допомагатимуть новим працівникам адаптуватися, груп підтримки для ветеранів, які працюють у сфері морської безпеки, для обговорення викликів і досягнень. Підтримка ветеранського підприємництва забезпечує сприяння створенню соціальних підприємств ветеранами, що працюють у сфері морської безпеки (охорона портів, технічне обслуговування суден, морська логістика), консультаційної підтримки з питань відкриття бізнесу та пошуку фінансування, створення ветеранських кластерів для надання послуг у морській галузі. Комплексна система заходів ветеранської політики реалізує зменшення рівня безробіття серед ветеранів завдяки їх залученню до сфери морської безпеки, підвищення ефективності роботи підприємств, що пов'язано з інтеграцією ветеранів як висококваліфікованих, дисциплінованих працівників, соціальна стабільність, забезпечена успішною адаптацією ветеранів та їхнім економічним внеском у розвиток морської галузі, зміцнення національної морської безпеки завдяки використанню військового досвіду ветеранів у критичних умовах [3].

Соціальні підприємства поєднують соціальну місію (працевлаштування ветеранів) та комерційну діяльність (прибуток для забезпечення сталості бізнесу). У сфері національної та морської безпеки

вони можуть виконувати такі завдання: охорона портової інфраструктури (створення команд охорони портів, логістичних хабів і об'єктів критичної інфраструктури, ветерани мають досвід у забезпеченні фізичної та технічної безпеки), моніторинг морських кордонів та патрулювання (соціальні підприємства можуть забезпечувати послуги з моніторингу морських кордонів у співпраці з державними органами, використання дронів та технічних засобів для охорони морських територій), аварійно-рятувальні операції (ветерани можуть брати участь в операціях із порятунку на воді, навички реагування у надзвичайних ситуаціях роблять їх цінними фахівцями), протидія піратству та контрабанді (соціальні підприємства можуть надавати приватні охоронні послуги для судноплавних компаній, забезпечуючи безпеку комерційних перевезень). Перевагами соціальних підприємств у сфері морської безпеки є зміцнення національної безпеки (застосування військових навичок для посилення контролю над стратегічними об'єктами), економічний ефект (зниження рівня безробіття серед ветеранів та залучення їх потенціалу для розвитку економіки), інноваційність (впровадження сучасних методів і технологій у сфері морської безпеки завдяки співпраці ветеранів та технологічних компаній) [4].

Тому, базуючись на вище зазначеному можна зробити висновок: використання досвіду ветеранів через соціальні підприємства дозволяє одночасно вирішувати соціальні питання та посилювати національну безпеку. Сфера морської безпеки є однією з ключових для залучення ветеранів завдяки їхнім навичкам і досвіду. Державна підтримка, розвиток навчальних програм і створення пільгових умов для соціальних підприємств сприятиме стабільному розвитку цієї ініціативи та зміцненню національної безпеки загалом. Розроблені системні рекомендації дозволять підприємствам морської безпеки ефективно інтегрувати ветеранів у трудовий колектив, використовуючи їхній потенціал для підвищення продуктивності та зміцнення стратегічних позицій галузі. Реалізація комплексного підходу сприятиме не лише адаптації ветеранів, але й загальному розвитку морської безпеки як критично важливої сфери для національної економіки та оборони.

Література:

1. Кривцов А.О. Кадровий потенціал ветеранської політики у розвитку соціального підприємництва морської індустрії. Проблеми сталого розвитку морської галузі (PSDMI – 2024) [Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (28–29 листопада 2024 р., м. Херсон)]. – Херсон: Херсонська державна морська академія, 2024. С. 139-141.

2. Роль держави у соціальній реінтеграції ветеранів та ветеранок. URL: <https://veteranfund.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/Rol-derzhavy-u-sotsialniy-reintehratsii-veteraniv-i-veteranok.pdf> (дата звернення: 17.12.2024)
3. Концепція політики щодо ветеранів та їхніх сімей. URL: <https://www.pryncyp.com/wp-content/uploads/2024/01/veteranpolicy.pdf> (дата звернення: 17.12.2024)
4. Свичук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / – К: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017 – 188 с.